

TRADYCYJNE RZEMIOSŁA JAPONII - malarstwo

Japonia była w niezwykle długiej izolacji, podczas której obce kraje nie miały wpływu na jej kulturę. Choć korzenie japońskiej kultury wywodzą się z Chin, to jednak są to dwie różne rzeczy.

- ✚ Japończycy potrafili tak „zjaponizować” chińską kulturę, że dziś jest to coś zupełnie innego, jest to teraz ich własna kultura. Jednakże od czasu gdy Stany Zjednoczone zaczęły mieć ogromny wpływ na Japonię ich kultura zbliżyła się znacznie do kultury zachodniej. Lecz nadal jest to coś zupełnie innego.

Rzemiosło

- ✚ W Japonii jest wiele tradycyjnych rzemiosł, zaliczanych do sztuk pięknych.
- ✚ Najbardziej znane z nich to ceramika, tkactwo i produkcja wyrobów z laki.
- ✚ W dalszym ciągu ręcznie wyrabia się mocny, piękny papier washi, który ma wiele artystycznych i praktycznych zastosowań.
- ✚ Z bambusa robi się mnóstwo rzeczy, od zwykłych domowych sitek i łopatek do ryżu, aż po wyplatane kosze a nawet instrumenty muzyczne. Techniki rozszczepiania, wyginania i wyplatania bambusów są bardzo trudne do opanowania.

- ✚ Rzeźbienie w drewnie to kolejne tradycyjne japońskie rzemiosło. Z drewna rzeźbi się buddyjskie posągi. Świątynie są ozdabiane wymyślnymi drewnianymi ornamentami. W wielu domach można dziś znaleźć pięknie rzeźbione drewniane tace, urocze laleczki kokeshi i staromodne zabawki.

- ✚ Współczesna sztuka japońska pozostaje pod przemożnym wpływem kultury zachodniej.
- ✚ W dzisiejszych czasach bardzo dużo dobrych japońskich sztuk teatralnych, muzyki, baletów, rzeźb, malarstwa, architektury i sztuki użytkowej nie mówiąc o filmie i fotografii nie zaskoczy człowieka zachodu niczym egzotycznym. Niektórzy japońscy artyści starają się obecnie łączyć tradycyjne i nowoczesne techniki i style.

Architektura

Godną uwagi cechą japońskiej architektury jest ZGODNE WSPÓLISTNIENIE WSZELKICH STYLÓW - od tradycyjnych, przekazywanych z pokolenia na pokolenie, do nowoczesnych, wykorzystujących najnowocześniejsze zdobycze techniki.

Architektura świątyń

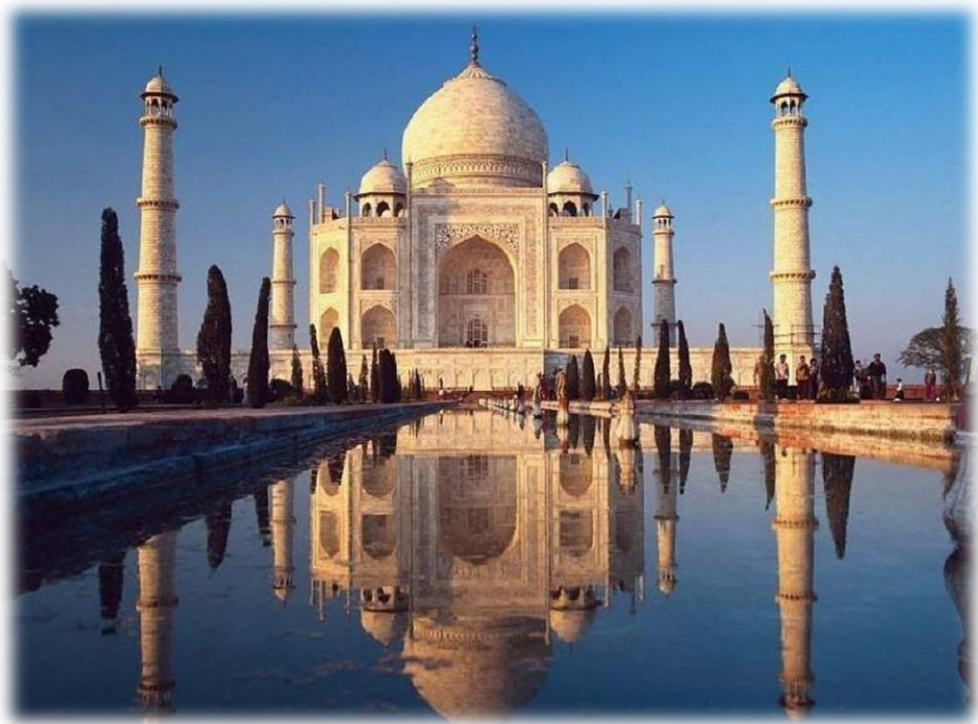
- ✚ Jedną z najstarszych form architektonicznych zachowanych w Japonii do dziś jest architektura świątyń.

W Kioto znajduje się 1600 świątyń buddyjskich, 400 świątyń shintō, pałace, ogrody i oryginalna architektura

Świątynia Ise-jingu w Ise, w prefekturze Mie, o nieznanym pochodzeniu, jest szczególnie ważnym pomnikiem architektonicznym. Prosta konstrukcja z niemalowanego japońskiego cyprusa oddaje wygląd i duchowy charakter dawnej architektury japońskiej, projektowanej w sposób zapewniający harmonijne wtopienie się w otaczający krajobraz.

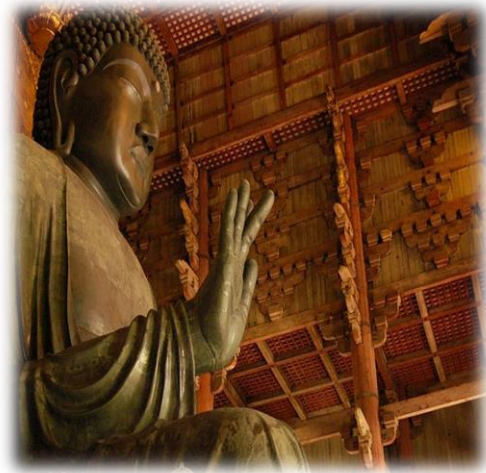

Kyoto - kraina świątyń i gejsz

- ✚ Nie bez znaczenia są tu wpływy buddyzmu. Buddyzm, który dotarł do Japonii z Chin w VI wieku, wywarł poważny wpływ na architekturę japońską. Architektura buddyjskich świątyń, imponująca zarówno z uwagi na użyte materiały budowlane, jak i skalę architektoniczną, symbolizowała wielkość kontynentu.

- ✚ Przybytek, w którym znajduje się posąg Daibutsu (Wielkiego Buddy) w Świątyni Todaiji w Nara, którego budowlę zakończono w VIII wieku, jest największą drewnianą budowlą na świecie.

Budowa zamków

- ✚ Wiele zamków wzniesiono w Japonii w XVI wieku, kiedy to japońskim społeczeństwem zawładnął duch walki. Choć budowane jako bazy wojskowe, zamki pełniły także ważną rolę w okresie pokoju, będąc symbolem prestiżu możnowładcy i ośrodkiem administracyjnym. Dlatego też projektowano je mając na względzie nie tylko cele militarne, ale również aspekty estetyczne.
- ✚ Szereg zamków zachowało się w miastach Japonii do dziś. Być może najbardziej imponującym z nich jest zamek Himeji, często porównywany do białej czapli z uwagi na swe harmonijne piękno.

Zamek Himeji – japoński zamek, znajdujący się w centrum miasta Himeji, w prefekturze Hyōgo, około 50 km na zachód od Kobe. Jest to jedna z najstarszych, istniejących do dziś budowli Japonii. Został wpisany na listę światowego dziedzictwa UNESCO

Zamek Himeji otaczają fosy i mury obronne, w których umieszczono prostokątne, okrągłe i trójkątne otwory dla armat i łuczników

Rozwój nowoczesnej architektury

- ✚ Wraz z szybkim rozwojem gospodarczym pojawiło się zapotrzebowanie na nowe techniki budowlane potrzebne do wznoszenia fabryk, urzędów, pomieszczeń biurowych, a nawet rezydencji.
- ✚ Kiedy Japonia weszła w okres modernizacji i westernizacji, budowle z uwzględnieniem zachodnich wzorów stawały się coraz bardziej popularne.
- ✚ Ostatnio jednak pojawiła się tendencja zmierzająca do wyrażania tradycyjnych, japońskich form przy pomocy nowoczesnej techniki i materiałów.
- ✚ Oprócz wysokich i nowoczesnych biurowców dużych miast, ciągle możemy znaleźć miejsca gdzie tradycyjne kształty architektury japońskiej dominują w krajobrazie i co ważniejsze - są pielęgnowane.

Siedziba władz metropolitalnych w Tokio, arch. Kenzō Tange

ORIGAMI

- ✚ To sztuka składania papieru, znana w Japonii od najdawniejszych czasów, dziś bardzo rozpowszechniona i ogromnie popularna.
- ✚ Nieomal każdy Japończyk potrafi z kawałka papieru wyczarować fantastyczny świat zwierząt i innych postaci czy przedmiotów; pod zręcznymi palcami ożywają, przybierając realne kształty.
- ✚ To, co można wydobyć z kawałka papieru, zależy właściwie od fantazji i znajomości reguł składania.
- ✚ Główną zasadą origami jest zaginanie papieru wzdłuż prostych linii we wszystkich kierunkach - powstałe w ten sposób płaszczyzny są tylko nakładane na siebie symetrycznie.
- ✚ Dzisiaj, gdy tempo życia jest o wiele szybsze niż przed wiekami, o wiele szybciej i częściej przybývają nowe formy i kształty. I są one obok nas, w naszym codziennym życiu - origami musi więc także poszukiwać coraz to innych sposobów składania, aby w papierze ukazać nowe kształty, oddać ich istotę.
- ✚ Origami to świat czarów i głębokiej mądrości filozoficznej, świat przekazywany przez pokolenia pokoleniom.
- ✚ I dzisiaj, kiedy Japonia postawiła na szybki rozwój ekonomiczny i gospodarczy, nie wskazuje na to, aby Japończycy zamierzali zarzucić sztukę składania papieru.

Origami - japońska sztuka składania papieru

MALARSTWO

- ✚ Najstarsze japońskie malowidła, które przetrwały do dnia dzisiejszego, znajdują się we wnętrzach grobowców z okresu Kofun.
- ✚ Malowidła te składające się z kilku barw, z dominacją czerwieni, są zbiorem figur geometrycznych, ułożonych w taki sposób, że do tej pory nie udało się nikomu odgadnąć, co one przedstawiają.
- ✚ Jednak rozwój malarstwa w Japonii jako sztuki w prawdziwym słowa tego znaczeniu nastąpił po wprowadzeniu buddyzmu, który przyczynił się do emigracji wykształconych mnichów koreańskich, którzy przywożąc ze sobą obrazy, teksty religijne i inne przedmioty różnego przeznaczenia wywołali zainteresowanie kulturą starych cywilizacji wśród Japończyków.
- ✚ Pierwszymi artystami byli emigranci z Korei i Chin.
- ✚ Po 700 roku Japonia nawiązała bezpośrednie kontakty z Chinami, co zapoczątkowało znaczny wzrost zainteresowania tym Krajem. Wielu
- ✚ Japońskich mnichów, artystów, nauczycieli wyjeżdżało do Państwa środka by pobierać tam lekcje przez szereg lat. Wracając do kraju, przywozili mnóstwo rzeczy z Chin, które później były często wykorzystywane jako wzór przez japońskich artystów.
- ✚ W 894 roku zaprzestano wysyłania oficjalnych poselstw do Chin, gdyż korzyści wynikające z regularnych kontaktów były mniejsze niż koszty wysłania poselstwa.
- ✚ Japończycy dzięki zdobytej wiedzy zaczęli tworzyć własną niepowtarzalną kulturę przystosowując pewne elementy kulturalne pochodzące z Chin do własnych gustów.
- ✚ Ożywienie kontaktów z Chinami nastąpiło dopiero w okresie Kamakura, co zaowocowało nowym nurtem w malarstwie - malarstwo monochromatyczne .
- ✚ Obrazy malowane tuszem (suibokuga) stawały się coraz modniejsze, by w okresie Muromachi (1392-1573), zając pozycję głównego stylu w malarstwie.

Chińscy malarze najczęściej tworzą obrazy przedstawiające naturę i dążenie do osiągnięcia równowagi między yin, (pasywną siłą kobiecą reprezentowaną przez wodę), oraz yang (element męski reprezentowany przez góry).

- ✚ Obrazy często ozdabiane są napisami, a pismo uważane jest za najwyższą formę sztuki - o kaligrafii mówi się, że jest najgłębszym wyrazem charakteru człowieka.
- ✚ Wielu artystów prócz malarstwa, zajmowało się także poezją, i często dopisywali oni na swoich obrazach stosowne inskrypcje poetyckie.
- ✚ W XV wieku zwyczaj umieszczania tekstu na obrazach stał się obowiązującą regułą. W okresie Mumoyama nastąpił rozkwit malarstwa barwnego, zadziwiającego swoim rozmachem i siłą wyrazu. Gdy Kanô Tan'yu został oficjalnym malarzem shôguna, kontynuatorzy szkół malarskich okresu Momoyama zostali odsunięci na bok i po roku 1615 większość z nich próbowała zarabiać na życie jako właściciele sklepików z obrazami, którzy od czasu do czasu malowali obrazy na zamówienie, lub też pracując na roli.

- ✚ W XVI i XVII wieku wzorem dla malarstwa rodzajowego były kompozycje pejzażowe. Przedstawiano sławne widoki, zabytki i sceny z życia miast, zaczęto kłaść większy nacisk na poszczególne postacie, oddając wiernie wygląd strojów ze wszystkimi szczegółami.
- ✚ W XVII wieku rozwinął się w Kyoto ruch artystyczny, nanga, który skupiał grupę artystów związanych z kulturą chińską, tworzących nastrojowe pejzaże.
- ✚ W XVIII wieku w Edo (dzisiejsze Tokyo) powstał nowy kierunek sztuki określany terminem ukiyo-e. Malarstwo tego gatunku przedstawiało świat łatwych rozrywek, przyjemności i wszelkich uciech doczesnych niezgodnych z obowiązującym wówczas kodeksem moralnym.
- ✚ W XIX wieku rząd Meiji starał się w jak największym stopniu "unowocześnić" kraj i wdrażał w życie wiele wzorców z zachodu. Nie ominęło to także malarstwa, zaczęły powstawać obrazy olejne malowane na płótnie, które nazywano - yôga (zachodnie malarstwo). Wielu artystów yôga wyjeżdżało do Europy, by wzbogacić swoją wiedzę. Jednak nie zapomniano o tradycji i wielu artystów tworzyło obrazy wierne dalekowschodnim ideałom, które zwane były dla odróżnienia - nihonga (japońskie malarstwo). Oba kierunki tj. yôga i nihonga istnieją obecnie obok siebie.
- ✚ Większość malarzy tworzy w jednym z tych stylów, ale coraz częściej można zauważyć w pracach dzisiejszych artystów przenikanie się obu rodzajów malarstwa, i tworzenie się nowego nurtu w japońskiej sztuce.

Obraz malowany tuszem

- ✚ Sumi-e to technika chińska, ale najlepiej przyswoili ją sobie Japończycy.
- ✚ Określenie jest połączeniem dwóch słów. „Sumi” oznacza tusz, a „e” obraz, co oznacza obraz malowany tuszem.
- ✚ Potrzebne są do niego tradycyjne pędzle do japońskiej kaligrafii (bardziej spiczaste), papier ryżowy i spokój ducha.
- ✚ Trzeba pamiętać, że w Japonii uprawianie kaligrafii jest jedną z form osiągnięcia stanu nirwany, w którym wyłącza się myślenie.
- ✚ Jakie motywy są w technice sumi-e najczęstsze? Tradycyjne, czyli bambus, orchidea, liście klonu, góra Fudzi, koty, ryby, ale też samuraje z klasycznym mieczem – kataną.

Sumi-e to rysunek czarnym tuszem na papierze. Technika narodziła się w Chinach a w XIII wieku zakorzeniła się w sztuce japońskiej

*Podsumowując kultura i sztuka Japonii jest jedyna w swoim rodzaju.
Japonia bardzo się różni od innych krajów pod tym względem. I to czyni ją
tak tajemniczą i piękną.*

Ciekawostki...

- ✚ W Japoni istniały dwa typy obrazów - MAKIMONO czyli poziome rolki papieru, oraz KAKEMONO rozwijane od góry do dołu i wykorzystywane jako ozdoba ścian.
- ✚ Dopiero w XII wieku rozwinęło się malarstwo historyczne i rodzajowe. Na długich rolkach, w formie zwartej narracji, ilustrowano bitwy, natomiast na drobnych obrazkach sceny z życia domowego. Artysta nie używał przy tym koloru, a jedynie pociągnięcia pędzla, pozornie przypadkowe linie składające się w pełny obraz.
- ✚ Podczas malowania scen dziejących się w domu, autorzy zazwyczaj zdejmowali dach by ukazać wnętrze. Linie architektoniczne w nich sięgały poza ściany, a trzeci wymiar był niezwykle podkreślony.
- ✚ Obrazy malowane tuszem (suibokuga) stawały się coraz modniejsze, by w okresie Muromachi (1392-1573), zająć pozycję głównego stylu w malarstwie.

Źródła:

<http://www.tpjwlp.republika.pl/nihon/kultura/malarstwo.html>

<http://blog.asianinny.com/events-in-nyc/kick-off-gala-for-japan-week-at-grand-central/>

<https://www.google.pl/search?q=rzemios%C5%82o+japo%C5%84skie&tbm>

[https://www.google.pl/search?q=%C5%9Awi%C4%85tyni+Todaiji+w+Nara,](https://www.google.pl/search?q=%C5%9Awi%C4%85tyni+Todaiji+w+Nara)

https://www.google.pl/search?q=zamek+Himeji,&ie=utf-8&oe=utf-8&gws_rd=cr&ei

<http://podroze.onet.pl/ciekawe/zamek-himeji-najpiekniejszy-zamek-w-japonii-otwarty-dla-turystow-po-remoncie/hb4hzc>

<http://dsmp.cba.pl/quick/?style-architektoniczne,23>

<http://www.dreamstime.com/royalty-free-stock-photos-golden-shrine-heian-palace-sanctuary-central-kyoto-one-most-oldest-historical-sightseeing-kansai-japan-image30>

https://www.google.pl/search?q=Origami++japonia&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwil4-3HtrfMAhWGNJoKHb0LC6gQ_

<http://www.konnichiwa.pl/kultura-i-sztuka-japonii,3,62.html>

<http://www.wroclaw.pl/malarstwo-japonskie-wystawa-mariusza-goslawskiego-we-wroclawiu>